

де в обширните пространства на света, имало много лошо управление. Затворите били пълни с несправедливо задържани човеци, управниците ковели закон след закон, по-лоши един от други, и народът писнал кански от тях: свободата на мирните хора не се зачитала даже колкото счупен мангър и те, уплашени от въоръжените слуги на силните везири, не смеели да протестират, а гледали с ужас на сегашното си положение и на бъдещето, което ще наследят техните деца. Повелителят на това далечно от нашата страна царство обичал да се занимава с философия, затова издал строга заповед към големците, учените и философите, които заобикаляли царския му двор, да мислят дълбоко и да измислят едно важно философско изречение, което да важи за всяко време и за всяко човешко или държавно положение.

Мислили философите, мислили учените, мислили големците, и нищо не измислили: за тях било по-лесно да измислят лоши закони и тежки притеснения на народа си, отколкото умни изречения. Разсърдил се царят на големците и заповядал да съобщят на простия народ желанието му, като обещал и една голяма награда за оня мъдрец, който ще намери важната философска мисъл. След три дни дошъл пред царя един стар овчарин и казал:

— Царю честити, аз знам четири думи, които разрешават всички въпроси и важат за всяко време!

Погледнал го гордият цар, позасмели се големците му подигравателно, но царят рекъл:

— Казвай!

Мъдрецът от народа отговорил:

— И това ще мине!

Понравили се на царя четирите думи на овчаря и си казал на ума: „Да, това е философия, която важи за всяко нещо и за всяко време.“

И като повикал своя хазнатар, царят се обърнал към овчаря с тия думи:

— Ти си мъдър и аз съм доволен от твоите четири думи. Кажи сега каква награда искаш? Моята дума е царска и наг-